

AML Legislatíva

Dňa 29. októbra 2024 sa zástupca prezídia SASP zúčastnil na medzinárodnej konferencii, ktorú organizoval Inštitút Bankového vzdelávania Národnej Banky Slovenska.

Program bol venovaný zmenám v legislatíve AML a skúsenostiam v aplikácii doterajších pravidiel do praxe – prinášame Vám zhrnutie najdôležitejších informácií.

<https://ibv-nbs.sk/AMLkonferencia/>

Prehľad platných predpisov:

Zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu – ktorého novela bude účinná od 15.1.2025

VI. AML Smernica č. 2024/1640

Nariadenie 2024/1642 „Single rulebook“

Nariadenie 2024/1620 o európskom orgáne dohľadu AML

Nariadeniu 2023/1113 „Travel rule“

Zmeny od 15.1.2025:

Novela zákona č. 297/2008, ktorej ustanovenia budú účinné od polovice januára budúceho roka vznikla na základe nedostatkov transpozície IV. a V. AML smernice v SR, ktoré boli identifikované výborom Moneyval. Novela zákona prináša nasledovné zmeny:

- Poskytovatelia služieb kryptoaktív sa stávajú povinnými osobami
- Pri identifikácii klienta sa okrem adresy miesta podnikania (FO) resp. adresy sídla (PO) bude vyžadovať aj „adresa skutočného miesta výkonu podnikateľskej činnosti“
- Súčasné znenie zákona definuje ako vysokorizikovú krajinu tú, ktorú tak označila Európska Komisia. Podľa novely budú medzi rizikové krajiny spadať aj tie, ktoré označí medzivládna inštitúcia alebo medzinárodná organizácia, ktorá stanovuje medzinárodné štandardy týkajúce sa AML (FATF). V praxi pribudne medzi tieto krajiny napr. aj Bulharsko a Chorvátsko, ktoré sú členmi EÚ.

- Overenie Konečného užívateľa výhod bude v prípade vyššieho rizika nutné vykonať okrem kontroly v Registri právnických osôb aj z iného spoľahlivého zdroja ako napr. Register partnerov verejného sektora, zakladateľskej zmluvy atď.
- Vykonávanie Zjednodušenej starostlivosti bude striktnnejšie a musí byť odôvodniteľné, pričom nesmie byť splnená žiadna s podmienok pre vykonanie Zvýšenej starostlivosti ani daný obchodný prípad uvedený v Národnom hodnotení rizík ako rizikový. Doteraz postačilo presné vymedzenie klientov a typu obchodov.
- Medzi produkty spadajúce pod dohľad bude pridaný aj celoeurópsky dôchodkový produkt (PEPP)
- Povinná osoba bude povinná ukončiť vykonanie obchodu, resp. ukončiť obchodný vzťah, ak klient odmietne preukázať v mene koho koná alebo ak nie je možné vykonať starostlivosť a to buď na strane klienta alebo na strane povinnej osoby. V tomto prípade je potrebné vyhotoviť písomný záznam.
- V programe vlastnej činnosti AML bude potrebné prispôbiť starostlivosť rizikám a tiež definovať druhy opatrení na ich zmiernenie.

VI. AML smernica a Nariadenia uvedené vyššie nám prinesú ďalšie zmeny v oblasti AML aj v nasledujúcich rokoch – ako sa budú postupne aplikovať nové pravidlá.

AMLA = Anti Money Laundering Authority

V tomto roku bola vo Frankfurte založená AMLA (Anti Money Laundering Authority), ktorá vznikla ako dôsledok rozdielnej efektivity výkonu AML dohľadu v jednotlivých krajinách EÚ ako aj rozdielneho hodnotenia rizikosti subjektov v rámci krajín EÚ.

AMLA bude dohliadať na jednotné uplatňovanie pravidiel AML - bude koordinovať prácu Finančných spravodajských jednotiek a orgánov dohľadu AML v jednotlivých členských štátoch EÚ, vytvorí centrálnu databázu pre AML a bude mať tiež možnosť priameho dohľadu nad vybranými subjektami.

VI. Smernica AML nám zjednotí registre Konečných užívateľov výhod, Centrálny registre účtov a registre o nehnuteľnostiach do jedného systému z názvom BARIS a to od júla 2029. Pokuty / Sankcie za porušenie AML bude možné uložiť nielen voči dohliadanému subjektu ale aj voči vrcholovému manažmentu a iným zodpovedným osobám.

„Single rulebook“ nariadenie AML nám okrem iného rozšíri okruh povinných osôb, sprísni politiku voči tretím krajinám, zavedie povinnosť zverejňovať KÚV aj pre subjekty mimo EÚ, zakáže anonymné účty a tiež akcie na doručiteľa, obmedzí platby v hotovosti a zvýši požiadavky na sledovateľnosť kryptoaktív.

V praxi vznikli rozdielnosti v definovaní Politicky exponovaných osôb a aj blízkych osôb v jednotlivých krajinách EÚ. AMLA definuje zoznam funkcií, ktoré budú spadať pod PEPP a budú záväzné pre všetky štáty EÚ. V prípade firiem pôsobiacich vo viacerých krajinách bude musieť definovať materská spoločnosť AML postupy a posúdenie rizika, ktoré bude záväzné pre jej všetky dcérske spoločnosti bez ohľadu či sú v krajinách EÚ alebo v tretích krajinách.

Obmedzenie hotovostných transakcií bude vo výške 10.000 € za platby za tovar resp. služby – pre jednu resp. prepojené transakcie - tento limit sa nebude vzťahovať na platby medzi fyzickými osobami mimo pracovnej činnosti a tiež na vklady/platby v úverových inštitúciách. Každopádne platby resp. vklady presahujúce 10.000 € budú musieť byť nahlásené finančnej spravodajskej jednotke

Upozornenie

Tento materiál slúži len ako všeobecná informácia o aktuálnych témach, nejedná sa o poradenstvo. Nezohľadňujú sa v ňom žiadne zvláštne okolnosti, finančná situácia alebo osobitné požiadavky adresátov. Jeho adresáti by si preto mali vždy vyžiadať príslušné profesionálne služby k uvedeným informáciám.